

Alleen de Maaskeien zijn inheems

De wereld wordt steeds 'kleiner'; vandaag ben je nog in Nederland, morgen maak je in Australië vele kiekjes van de planten en dieren die we in ons land enkel in de dierentuinen of botanische tuinen kunnen aanschouwen. En sommige soorten zie je al in onze tuinen en natuur! Uitheemse flora en fauna zijn al eeuwenlang verweven met de natuur in Nederland. En steeds meer is mogelijk. Een goede ontwikkeling of juist niet?

Bloemenland

Met bloemen en planten zijn we in Nederland natuurlijk erg bekend. Nederland is een echt bloemenland, met onze circa 10.000 hectare aan kassen, onze bollenvelden, de Keukenhof waar jaarlijks honderdduizenden toeristen vertoeven; zelfs de paus bedankt ons 'für die Blüten'. Meer dan de helft van de wereldhandel in bloemen en planten verloopt via Nederlandse veilingen. Zo is Bloemenveiling FloraHolland is de grootste (snij)bloemen- en plantenveiling ter wereld.

Tulpen en aardappels

Hoewel Nederland bekend staat als het land van de tulpen, komen deze prachtige bloemen van origine niet uit Nederland, zelfs niet uit West-Europa. De tulpenbollen zijn medio zestiende eeuw via Turks handelswaar in België terechtgekomen en zo verspreid naar Nederland. Wat wij doen en waar we goed in zijn, is het telen van bolgewassen. In Noord-Hollandse staat grootste genenbank ter wereld van bolgewassen: hier zijn onder meer ruim 3500 verschillende soorten als narcissen, tulpen, en hyacinten te vinden.

Ook zijn we keien in de teelt van aardappels. Maar zelfs de aardappel komt van origine niet uit Nederland, maar uit Peru!

Behoefte

Onze behoefte aan uitheemse flora en fauna bestaat al eeuwen. Sinds jaar en dag zijn in onze tuinen al planten en bloemen te vinden die van origine uit heel andere landen komen. De Nederlandse natuur bestaat al eeuwenlang niet meer uit enkel zuiver Nederlandse planten als gewone dopheide, wilde kamperfoelie, egelantier, hondsroos en de vossenbes.

En er kan steeds meer. Onder meer door de technologieën in de tuinbouw, de verbeterde logistiek en zachtere winters. Je hoeft tegenwoordig zelfs niet meer naar Burgers' Zoo om de zonnebaars te spotten en te genieten van het geritsel van bamboe. Steeds meer uitheemse planten en dieren kun je naar je eigen achtertuin halen.

Zo hebben wij onlangs onze tuin voorzien van een prachtig beekloopje. Bamboe en blauwe regen voor het Japanse effect, lavendel voor de sfeer

van de Franse Provence, het Kroatisch bergplantje Campanula gedijt netjes voor ons beekje, dat overigens is voorzien van Carrara-grind uit Italië. Alleen de maaskeien zijn van Nederlandse bodem, want het is nog de vraag of het onkruid op onze natuurlijke geluidswal valt onder inheems of uitheems.

Gaan we te ver?

Uitheimse flora en fauna zijn namelijk al heel lang niet meer alleen in particuliere tuinen, dierentuinen en botanische tuinen te vinden. De zaden van planten blijven natuurlijk niet netjes binnen de borders van een tuin. Ook de mensen helpen een handje: de van origine Noord-Amerikaanse zonnebaars die oorspronkelijk bij de tuincentra verkocht werd voor de siervijvers, is jaren geleden in sloten gedropt en dit beestje kan zichzelf prima voortplanten. Het nadelige effect: deze roofvis vreet andere waterbeesten op.

De moerasplant en tevens familie van de klimop, de grote waternavel, werd decennia geleden als vijverplant verkocht, maar hiervoor geldt hetzelfde als voor de zonnebaars: deze is al jarenlang in sloten te vinden en veroverd letterlijk te veel terrein. Zo ook de cabomba, oorspronkelijk uit Midden-Amerika, die zich enorm thuisvoelt in koud water en zelfs een plaag vormt in verschillende plassen in Nederland en andere flora en fauna verstikt. Zwemmers en jachten raken komen vast te zitten in de plant. En zo zijn er nog veel andere voorbeelden te noemen, waarvan het de vraag is of we ze beter niet naar ons landje hadden kunnen halen.

Toekomst

Zouden in de toekomst koala's lekker kunnen luieren in onze tuinen, de apen slingeren door het Goffertpark en de Duivelsberg omgetoverd zijn tot een buitenluchtmangrove? Is de originele Nederlandse natuur dan helemaal verdrongen door de uitheimse flora en fauna? We zullen het zien. Wij hoeven in elk geval het land niet uit om van de buitenlandse natuur te genieten. Nu alleen wat meer zon. Ach, de aarde wordt steeds warmer... maar dat is weer een heel ander onderwerp van gesprek.

Doornroosje